

Trendy v obchode s falšovaným a pirátskym tovarom

Zhrnutie

Zhrnutie

Táto štúdia obsahuje aktualizovanú kvantitatívnu analýzu hodnoty, rozsahu a veľkosti svetového obchodu s falšovanými a pirátskymi výrobkami. V správe sa používa na mieru prispôsobená štatistická metodika, ktorá bola pôvodne vyvinutá pre štúdiu OECD (2008) a vypracovaná pre správu OECD – EUIPO (2016), ktorá bola založená na údajoch za rok 2013.

V tejto aktualizovanej správe založenej na údajoch za rok 2016 sa odhaduje, že v uvedenom roku mohol medzinárodný obchod s falšovanými a pirátskymi výrobkami dosiahnuť objem až 509 miliárd USD. Toto číslo predstavuje 3,3 % svetového obchodu. Nie sú v ňom zahrnuté falšované a pirátske výrobky vyrobené a spotrebované na domácom trhu, ani pirátske digitálne produkty, ktoré sa šíria cez internet. V predchádzajúcej štúdii OECD – EUIPO, ktorá vychádzala z rovnakej metodiky, sa odhadlo, že v roku 2013 predstavoval falšovaný a pirátsky tovar 2,5 % svetového obchodu, čo sa rovná až 461 miliardám USD.

Medzi rokmi 2013 až 2016 veľmi významne stúpol podiel obchodu s falšovaným a pirátskym tovarom na svetovom obchode. Okrem toho bol tento rast zaznamenaný počas obdobia pomerného spomalenia rastu celkového svetového obchodu. V dôsledku toho je intenzita falšovania a pirátstva na vzostupe, čo predstavuje významné potenciálne riziko pre duševné vlastníctvo (DV) vo vedomostnej, otvorenej a globalizovanej ekonomike.

Táto štúdia čerpala z podrobných údajov EÚ a predstavuje aj hĺbkové posúdenie situácie v Európskej únii. Z výsledkov vyplýva, že v roku 2016 dosiahol dovoz falšovaných a pirátskych výrobkov do EÚ až 121 miliárd EUR (134 miliárd USD), čo predstavuje až 6,8 % dovozu do EÚ, v porovnaní s 5 % dovozu v roku 2013. Treba uviesť, že tieto výsledky vychádzajú z údajov o zhabaniach colnými orgánmi a nezahŕňajú falšované a pirátske výrobky vyrábané a spotrebúvané na domácom trhu, ani pirátsky digitálny obsah na internete.

Falšované a pirátske výrobky naďalej smerujú zložitými obchodnými trasami, pričom sa zneužíva súbor prechodných tranzitných miest. Mnohé z týchto tranzitných ekonomík majú veľké zóny voľného obchodu, ktoré sú dôležitými strediskami medzinárodného obchodu.

Naďalej rastie aj používanie malých zásielok na účely obchodovania s falšovanými výrobkami. Malé zásielky, zasielané väčšinou poštovými či expresnými službami, sú príkladom väčšieho zjednodušenia obchodovania. Na druhej strane zároveň predstavujú spôsob, akým páchatelia trestnej činnosti znižujú šancu odhalenia a minimalizujú riziko sankcií. Využívanie malých zásielok zvyšuje náklady colných

orgánov na kontroly a zaistenie a prináša ďalšie významné výzvy pre orgány presadzovania práva. Je preto potrebné koordinovane preskúmať politiky v tejto oblasti.

Falšované výrobky sa vyskytujú vo veľkom a rastúcom počte odvetví, ako je bežný spotrebný tovar (obuv, kozmetika, hračky), výrobky určené podnikom (náhradné diely alebo chemické látky), tovar v oblasti IT (telefóny, batérie) a luxusný tovar (módne doplnky, luxusné hodinky). Dôležitou skutočnosťou je, že veľa falšovaného tovaru, najmä lieky, potraviny a nápoje a zdravotnícke vybavenie, môže predstavovať závažné riziká pre zdravie a bezpečnosť.

Aj keď falšovaný a pirátsky tovar pochádza takmer zo všetkých ekonomík na všetkých kontinentoch, Čína a Hongkong (Čína) sú stále s veľkým predstihom najvýznamnejším miestom ich pôvodu.

Spoločnosti, ktoré trpia v dôsledku falšovania a pirátstva, sú aj naďalej registrované najmä v krajinách OECD, hlavne v Spojených štátoch, vo Francúzsku, v Taliansku, Švajčiarsku, Nemecku, Japonsku, Kórei a Spojenom kráľovstve. Cieľom sa však stáva rastúci počet spoločností registrovaných v nečlenských ekonomikách s vysokými príjmami, napríklad v Singapure a Hongkongu (Čína). Okrem toho je rastúci počet držiteľov práv, ktorí sú ohrození falšovaním, registrovaných v Brazílii, Číne a iných rozvíjajúcich sa ekonomikách. Falšovanie a pirátstvo teda predstavujú kritické riziko pre všetky inovatívne spoločnosti, ktoré sa opierajú o duševné vlastníctvo pri podpore svojich obchodných stratégií, bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú.

Na to, aby vlády chápali toto riziko a bojovali proti nemu, potrebujú aktuálne informácie o veľkosti, rozsahu a trendoch obchodu s falšovaným a pirátskym tovarom. Cieľom tejto štúdie je do istej miery ozrejmiť nezákonný obchod, je však potrebná hlbšia analýza, aby sa podporili politické riešenia a riešenia v oblasti presadzovania, a aby sa vládám a agentúram po celom svete umožnilo spolupracovať.